

Anayasa Mahkemesi: Bir Haber Sitesine Erişimin Tamamıyla Engellenmesine Karar Verilmesi, İfade ve Basın Özgürlüğünü İhlal Eder

1 Haz 2020

Anayasa Mahkemesi, başvurunun temsilcisi olduğu internet sitesine erişimin tamamıyla engellenmesine karar verilmesiyle başvurunun ifade ve basın özgürlüğünün ihlal edildiğine hükmetmiştir.

Mevcut olayda,

- Başbakanlık Güvenlik İşleri Genel Müdürlüğü'nün talebi ve (kapatılan) Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı'nın ("TİB") 25 Temmuz 2015 tarihli yazışı ile başvurunun temsilcisi olduğu internet sitesinin de aralarında bulunduğu 118 internet sitesi ile sosyal medya hesabına erişimin engellenmesine karar verilmiştir.
- TİB, erişimin engellenmesi kararları'nı Gölbaşı Sulh Ceza Hakimliği'nin onayına sunmuştur. TİB tarafından Hakimliğe, "bahse konu içeriklerin yayıma hakkı ile kişilerin can ve mal güvenliğinin ihlaline sebebiyet vermesi" nedeniyle erişimlerinin engellenmesine karar verildiği bildirilmiştir.
- TİB tarafından onaya sunulan erişimin engellenmesi kararları Gölbaşı Sulh Ceza Hakimliğince ayrı ayrı gerekçeyle 26 Temmuz 2015 tarihinde onaylanmıştır.
- Başvuru onaylama kararı'na itiraz etmiş, itirazı 14 Ağustos 2015 tarihinde Ankara 6. Sulh Ceza Hakimliğince reddedilmiştir.
- Ret kararı 9 Eylül 2015 tarihinde tebliğ edilmiş ve başvuru 9 Ekim 2015 tarihinde bireysel başvuruda bulunmuştur.

Anayasa Mahkemesi tarafından değerlendirilmeyen mahkemenin ayrı konudaki eski kararlarına yapılan atıflar çerçevesinde gerçekleştirilmiştir. Anayasa Mahkemesi, ifade ve basın özgürlüğüne müdahalenin ancak kanunilik, meşru amaç ve demokratik toplum düzeninin gereklerine uygunluk prensiplerine uygun olması durumunda Anayasa'ya uygun olabileceğini ifade etmiştir. Ek olarak, internet ortamında yer alan yayınlarla ilgili olarak içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi yolunun ancak gecikmesinde sakınca bulunan, dolayısıyla ivedilikle müdahaleyi gerektirecek hâllerde işletilmesi gereken istisnai bir yol olduğu belirtilmiştir.

İlkelerin olaya uygulanması sonucu, çekimsiz bir dava sonucunda erişimin engellenmesine karar verebilmenin ancak hukuka aykırılığı ve kamusal menfaatlere müdahalenin ilk bakışta anlaşılacak kadar belirgin olduğu, zararın süratle giderilmesinin zaruri olduğu hâllerde mümkün olduğu belirtilmiştir. Ancak Anayasa Mahkemesi, gerçekleştirildiği inceleme sonucunda aşağıdaki tespitlerde bulunmuştur:

- Başvuru konu internet sitesinin de aralarında bulunduğu toplam 118 internet adresine erişim engellenmiş, ancak ne idari makamlarca ne de derece mahkemelerince Kanun kapsamında yapılan müdahalelerde gözetilmesi gereken hususlar değerlendirilmemiştir.
- Başvuru konu internet sitesine erişimin engellenmesine yönelik olarak bu adreste yer alan içerikler ile sınırlama sebebi arasındaki ilişki ortaya konulamadığı gibi gecikmesinde sakınca bulunan bir durumun varlığı da gösterilememiştir.
- Bahsi geçen sayıdaki adrese erişim genel tek bir gerekçe ile engellendiğinden, başvuru konusu internet sitesinde yer alan yayınların hangi kişilerin ve hangi nedenlerle yayıma hakkı ile kişilerin can ve mal güvenliğinin ihlaline sebebiyet vereceği kararda yer almamaktadır.
- Başvuru konu internet sitesine tamamıyla erişimin engellenmesi eklemindeki müdahalenin ifade ve basın özgürlükleri önünde orantısız müdahale teşkil ettiği aşiktir.

Sonuç olarak, Anayasa Mahkemesi, idari ve/veya yargısal makamlarca başvuruya konu internet sitesine tümüyle erişimin engellenmesi şeklindeki kışkırtılamanın zorunlu bir sosyal ihtiyaç karşıladığı ve orantılı olduğu, dolayısıyla demokratik toplum düzeninin gereklerine uygun olduğu ile ilgili yeterli bir gerekçe gösterilmediğinden, ifade özgürlüğü ile basının özgürlüğünün ihlal edildiğine ve başvurucunun başvurusunun kabul edilmesine karar vermiştir.

2 Mayıs 2020 tarihli 31115 sayılı Resm Gazete'de yayımlanan 11 Mart 2020 tarih, 2015/16368 başvuru numaralı Anayasa Mahkemesi kararının tam metnine bu [başlantı](#)dan ulaşabilirsiniz.

Related Attorneys

- [BURCU TUZCU ERSİN, LL.M.](#)
- [BURCU GÜRAY](#)